

Recension

Du är rötterna som sover vid mina fötter och håller jorden på plats

Destruktiv och ömsint Eli Levén

MARTYRIUM. Drömmar, kärlek och smärta fyller sidorna i Eli Levéns debutroman, utan minsta tillstymmelse till ironisk distans. Det är en annorlunda utvecklingsroman om en mans väg mot köns- och identitetsmetamorfos.

Paulina Helgeson

Uppdaterad 2010-02-22

Publicerad 2010-02-21

Följ skribent Följer skribent

Stäng

**Dela artikeln:
Destruktiv och ömsint Eli Levén**

Stäng

Du är rötterna som sover vid mina fötter och håller jorden på plats

av Eli Levén

Prosa

158 s. Norstedts

En ung man står bunden vid ett träd eller en pelare, genomborrad av pilar och med

blicken riktad mot skyn. Många konstnärer har målat Sebastian, helgonet som dödades av den romerske kejsaren Diocletian runt år 288, efter att ha retat upp kejsaren med mirakel och omvändelser. Förutom att vara bågskyttarnas och idrottarnas skyddshelgon, liksom en beskyddare mot pesten, har Sebastian också blivit något av en gayikon. Oscar Wilde stod i beundrande trans framför Guido Renos ”San Sebastián” i Genua, och tog helgonets namn till

sitt alias, Sebastian Melmoth, som han antog efter fängelsevistelsen. Ett annat exempel är Derek Jarmans film "Sebastiane" från 1976, en homoerotisk tolkning av helgonets liv. Myten om Sebastian är central i Eli Levéns roman "Du är rötterna som sover vid mina fötter och håller jorden på plats", där huvudpersonen Sebastian genomgår sitt eget martyrium. Med den androgyna och späkta kroppen iförd kvinnokläder, ständigt öppen för att tas i besittning av främlingar, försöker Sebastian fylla det tomrum som någon dag, på riktigt, skall uppfyllas av det som saknas. Det saknade har ett namn, Ellie, och är Sebastians andra halva, både en del av honom och frustrerande oåtkomlig: "Natten behåller något: Ellie. Natten lämnar något: Sebastian. Att vakna är ett misslyckande."

Boken är en annorlunda utvecklingsroman, där den unge huvudpersonens väg inte går mot vuxenblivande och mognad, utan snarare mot en köns- och identitetsmetamorfos. Den är också på ett vis en kärleksskildring av klassiskt snitt, men med allt annat än klassiska ingredienser och inramning. När Sebastian träffar Andreas får läsaren ta del av en kärlekshistoria som lyckas vara både storslagen och patetisk, destruktiv och ömsint.

Eli Levéns skildring av hur de två förlorar sig i varandra, mot en bakgrund av droger, sårighet och osäkerhet är lysande. Ena stunden drömmer de vykortsdrömmar om ett hus i Italien med egen grönsaksodling; några sidor senare är de på Åhléns och provar kläder, höga på kaffe spetsat med vitt pulver, för att sedan ragga upp en främmande man på herrtoaletten. Andreas älskar Sebastian, men säger samtidigt att han inte är kär och att killar inte är hans grej. Sebastian älskar Andreas med den stora passionens totala gränslöshet och slickar upp Andreas sandiga skoavtryck från hallgolvet, men behöver samtidigt fylla sin kropp med främlingar.

Levéns fläckvis poetiska prosa bildar en effektiv kontrast till den sparsamt förekommande dialogen, som är korthuggen, nästan tafatt, och utan spår av alla de känslor, iakttagelser och upplevelser som finns i berättandet. Ordlösheten är intimt sammanlänkad med det omöjliga i att vara hel, när man som Sebastian egentligen är två: "Sebastian vill säga allt om sig till honom. Att han är en sälbrud, en sältjej, en sälflicka född i vintern, att han är Ellie, inte Sebastian. /.../ Han vill säga allting till honom, men vilken röst ska han använda? Hans egen skrånar och viner. Den kan inte berätta historier. Den kan säga ja, nej, inte där, kyss mig, okej, kaffe? tjack! öl...snus! baby, jag älskar dig."

Men huvudpersonernas kamp med orden är en del av gestaltningen och har inget gemensamt med texten i övrigt. Tvärtom, den är bildrik och fullständigt sprängfylld av känslor. Längtan, drömmar, kärlek och smärta fyller sidorna, utan minsta tillstymmelse till ironisk distans. Mot slutet av boken blir det en viss överdosering av det symbolmättade och dramatiska, men det hindrar inte att Eli Levéns debutroman om kärlek, kön och identitet är både rå, ömsint och välskriven.

Harlequin på riktigt

"**Jag vill att** det ska vara som en Harlequinroman fast inte löjligt. Jag ville ta upp min längtan efter kärleken som konsumerar allt och gör att inget annat spelar någon roll."

Det sa Eli Levén i en intervju med Lina Kalmtæg i SvD den 15 januari.

Paulina Helgeson